

Program naprawczy
Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie
na lata 2022 – 2024

**SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE**

Kraków, dnia 27 październik 2022 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Analiza jednostki, jej otoczenia i sytuacji konkurencyjnej.....	4
2.1	Opis jednostki	4
2.2	Majątek Szpitala.....	8
2.3	Otoczenie oraz konkurencja Szpitala	9
2.4	Struktura zatrudnienia	11
3.	Sytuacja ekonomiczno– finansowa jednostki wraz z analizą wskaźnikową 2021 r.	12
3.1	Analiza Rachunku Zysków i Strat Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.	12
3.2	Analiza aktywów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.	16
3.3	Analiza pasywów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.....	18
3.4	Analiza wskaźnikowa	20
4.	Diagnoza trudnej sytuacji ekonomicznej Szpitala w odniesieniu do przeprowadzonej analizy wskaźnikowej	23
5.	Wskazanie działań naprawczych.....	24
5.1	Przychody	24
5.2	Koszty	25
5.3	Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2022-2024.....	25
5.	Planowane działania wraz z koncepcją funkcjonowania Szpitala	29
5.3	Harmonogram działań naprawczych.....	29
5.4	Analiza wskaźnikowa za okres objęty Programem Naprawczym	31
6.	Podsumowanie	34

1. Wprowadzenie

Niniejszy dokument sporządzony został na podstawie obowiązku wynikającego z art. 59 ust. 4 ustawy z dnia kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tj. Dz.U. 2018 r. poz. 160 z późn. zm.). Przedstawione opracowanie swoim zakresem obejmuje charakterystykę jednostki, opis sytuacji ekonomiczno – finansowej roku 2021, jak również planowane do podjęcia działania w celu optymalizacji wykorzystania posiadanych zasobów. Program naprawczy zawiera również prognozę możliwych do osiągnięcia efektów ekonomicznych, jakie wynikną po wdrożeniu założonych działań. Dane planistyczne uwzględnione w niniejszym dokumencie dotyczą lat 2022 – 2024.

Opis sytuacji ekonomiczno-finansowej roku 2021 oraz plan przychodów i kosztów wraz z analizą wskaźnikową na analogiczne lata został przedstawiony podmiotowi tworzącemu w dokumencie Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 rok oraz prognoza na lata 2022-2024, który przekazany został pismem znak DFAK.032.06.2022 z dnia 28 czerwca 2022 roku. Z uwagi na szereg zmian w otoczeniu ekonomicznym oraz aktualizację kluczowych danych dotyczących działalności Szpitala, w niniejszym dokumencie zmianie uległy zaprezentowane wartości za okres lat 2022 - 2024.

2. Analiza jednostki, jej otoczenia i sytuacji konkurencyjnej

2.1 Opis jednostki

Szpital Uniwersytecki w Krakowie jest jednym z największych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w kraju. W 2021 roku w jego strukturze funkcjonowały 42 oddziały szpitalne, 63 poradnie specjalistyczne oraz 13 zakładów (4 zakłady diagnostyki radiologicznej, 2 zakłady diagnostyki laboratoryjnej, mikrobiologii, endoskopii, diagnostyki hematologicznej, diagnostyki patomorfologicznej, zakład rehabilitacji, zakład psychoterapii, zakład diagnostyki i leczenia bólu). Baza łóżkowa obejmowała 1 423 łóżka stacjonarne i 280 miejsc dziennych. Zatrudnienie wynosi ponad 5 400 osób, w tym ponad 1 100 lekarzy, ponad 1 800 pielęgniarek i położnych oraz około 800 pracowników medycznych innych specjalności. W 2021 roku w oddziałach szpitalnych zrealizowano 67 299 hospitalizacji, w czasie których wykonano 349 222 osobodni. Średni czas pobytu na oddziale wynosił 4,8 dnia. Średnio, dziennie w Szpitalu przebywało 957 pacjentów, a obłożenie łóżek kształtowało się na poziomie 77,8%. W Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w 2021 roku przyjęto 28 593 pacjentów, z czego 10 715 wymagało hospitalizacji w ramach pozostałych oddziałów szpitalnych. Łącznie w oddziałach i SOR Szpital hospitalizował 55 129 pacjentów (liczba unikalnych peseli) udzielając przy tym 85 177 świadczeń medycznych (liczba hospitalizacji łącznie z SOR, bez porad ambulatoryjnych). W 2021 roku urodziło się 2 367 noworodków. W oddziałach dziennych psychiatrycznych przyjęto 604 pacjentów, którzy wykonali 31 425 osobodni. W Stacji Dializ wykonano 23 417 hemodializ dla 782 pacjentów.

W roku 2020 i 2021, postanowieniem Wojewody Małopolskiego, Szpital Uniwersytecki w Krakowie pełnił rolę jednoimiennego szpitala zakaźnego, a następnie (w związku z licznymi zmianami przepisów) szpitala specjalistycznego, koordynującego, węzłowego oraz patronackiego dla Szpitala Tymczasowego. Zgodnie z obowiązującymi Decyzjami Wojewody Małopolskiego ograniczone zostały przyjęcia planowe, a co za tym idzie, także planowe zabiegi operacyjne. Stan łóżek w oddziałach zmieniał się dynamicznie w związku z potrzebą przyjmowania pacjentów z COVID-19. W zależności od rozwoju sytuacji epidemicznej poszczególne oddziały były przekształcane w „oddziały covidowe” lub wracały do swojej działalności podstawowej, zarówno zachowawcze jak zabiegowe. W związku z tym liczba udzielonych świadczeń kształtowała się na niższym poziomie niż w analogicznym okresie 2022 r. i analizując wskaźniki Szpitala należy brać pod uwagę powyższe okoliczności. Szczegółowe informacje zawiera Tabela 1.

Tabela 1. Wskaźniki wykorzystania łóżek w latach 2021 – 2022

Oddział	Liczba leczonych /pobyty/	Średnie wykorzystanie łóżek	Średni okres pobytu	Liczba leczonych /pobyty/	Średnie wykorzystanie łóżek	Średni okres pobytu	Liczba leczonych /pobyty/	Średnie wykorzystanie łóżek	Średni okres pobytu
	I półrocze 2021			II półrocze 2021			I półrocze 2022		
	Os.	[%]	[dni]	Os.	[%]	[dni]	Os.	[%]	[dni]
(NSSU) II Oddział Chorób Wewnętrznych i Geriatrii	402	86,8%	10,3	440	99,9%	10,5	442	106,0%	11,3
(NSSU) Oddział Medycyny Paliatywnej	176	73,1%	13,1	287	97,1%	13,5	254	105,2%	15,6
OK Hematologii- Oddział Hematologii	1 001	75,3%	3,2	1174	84,9%	3,0	1 209	84,1%	3,0
OK Hematologii - Oddział Przeszczepienia Szpiku Kostnego	343	93,1%	4,7	418	96,5%	5,6	460	84,8%	3,8
OK Dermatologii	50	92,0%	5,7	404	64,5%	6,3	408	60,0%	6,0
OK Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży - Oddział Psychiatrii Dorosłych	188	42,4%	26,0	202	76,3%	42,0	244	70,8%	32,6
OK Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży - Oddział Psychiatrii Dzieci i Młodzieży	142	86,6%	35,9	164	95,1%	40,7	175	97,2%	36,5
OK Endokrynologii Ginekologicznej i Ginekologii	1 330	77,9%	1,9	1511	73,1%	1,8	1 548	52,5%	2,0
OK Położnictwa i Perinatologii	1 470	72,5%	6,6	1504	65,8%	6,4	1 435	63,2%	6,0
OK Okulistyki i Onkologii Okulistycznej	2 140	30,8%	0,7	2258	30,7%	0,7	2 485	35,1%	0,7
(NSSU) Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych i Geriatrii	771	91,4%	10,0	840	91,7%	10,4	864	95,1%	10,0
(NSSU) Oddział Kliniczny Toksykologii i Chorób Wewnętrznych	296	86,0%	8,4	450	90,7%	10,1	421	89,0%	10,0
(NSSU) Oddział Endokrynologii, Endokrynologii Onkologicznej i Medycyny Nuklearnej	1 433	71,2%	3,8	1804	75,7%	3,4	1 895	82,6%	3,4
(NSSU) Oddział Kliniczny Reumatologii i Immunologii	1 011	78,4%	3,2	1284	92,0%	3,2	1 515	93,6%	2,7
(NSSU) Oddział Kliniczny Pulmonologii i Alergologii	620	91,0%	9,2	1207	99,3%	6,1	1 160	97,9%	5,9
(NSSU) Oddział Kliniczny Angiologii	894	69,6%	2,8	1368	63,3%	2,1	1 646	71,0%	1,9
(NSSU) Oddział Kliniczny Chorób Zakaźnych	416	80,3%	11,4	450	100,1%	13,3	473	83,6%	10,4
(NSSU) Oddział Kliniczny Gastroenterologii i Hepatologii	620	97,4%	7,0	808	108,6%	6,1	958	110,2%	5,2
(NSSU) Oddział Kliniczny Nefrologii i Dializoterapii	617	88,4%	6,5	888	111,3%	5,7	995	103,2%	5,1
(NSSU) Oddział Kliniczny Chorób Metabolicznych i Diabetologii	715	89,4%	5,8	746	99,0%	6,1	720	100,5%	6,3
(NSSU) Oddział Kliniczny Kardiologii, Elektrokardiologii Interwencyjnej oraz Nadciśnienia Tętniczego	546	76,1%	8,6	893	73,7%	5,6	905	79,3%	5,9
(NSSU) Oddział Kliniczny Kardiologii oraz Interwencji Sercowo-Naczyniowych	1 169	79,0%	4,5	1063	85,4%	5,6	1 100	90,3%	5,4
(NSSU) Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego	420	87,8%	3,0	390	87,6%	3,4	470	90,2%	2,8
(NSSU) Oddział Kliniczny Onkologii	5 745	57,0%	0,4	6340	67,2%	0,5	7 035	75,6%	0,4
(NSSU) Oddział Kliniczny Ginekologii i Ginekologii Onkologicznej	613	63,4%	5,7	700	71,4%	4,1	949	72,3%	3,2
(NSSU) Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Gastroenterologicznej i Transplantologii	970	71,5%	5,4	1497	89,5%	5,4	1 625	100,4%	5,4
(NSSU) Oddział Kliniczny Neurologii	505	81,8%	8,4	497	94,5%	8,6	540	89,7%	7,9
(NSSU) Oddział Leczenia Udarów	526	88,3%	7,6	521	93,5%	8,2	533	90,7%	7,8
(NSSU) Oddział Kliniczny Neurochirurgii i Neurotraumatologii	721	66,1%	6,8	821	72,8%	7,5	805	71,7%	7,0
(NSSU) Oddział Kliniczny Otolaryngologii	492	86,5%	4,5	683	70,2%	4,6	723	77,5%	4,8

(NSSU) Oddział Kliniczny Urologii i Urologii Onkologicznej	1 241	103,9%	3,9	1294	76,8%	4,8	1 385	71,6%	4,0
(NSSU) Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej i Stanów Nagłych	1 547	80,4%	4,9	1602	80,8%	4,5	1 821	86,4%	4,3
(NSSU) Oddział Kliniczny Ortopedii i Traumatologii	1 040	74,0%	3,9	1316	72,5%	4,8	1 466	75,9%	4,7
(NSSU) Oddział Kliniczny Chirurgii Naczyń	520	95,2%	3,7	527	114,0%	4,9	591	104,5%	4,3
(NSSU) Oddział Kliniczny Chirurgii Szczerkowo-Twarzowej	513	78,9%	6,2	593	72,4%	5,5	608	71,1%	5,2
(NSSU) Oddział Kliniczny Anestezjologii i Intensywnej Terapii	517	82,9%	12,0	427	66,9%	13,6	441	83,7%	13,8
Oddział Neonatologii	1 269	87,2%	8,8	1274	78,2%	9,6	1 209	75,1%	9,0
Tymczasowy Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii COVID-19 (CUMRIK)	206	81,5%	15,5	184	57,1%	15,2	74	69,1%	20,2
Tymczasowy Oddział COVID-19 nr 1 (CUMRIK) - COVOD1	454	48,7%	10,4	511	48,8%	10,0	338	69,1%	9,9
Tymczasowy Oddział COVID-19 nr 2 (CUMRIK) - COVOD2	180	70,0%	10,2	0	0,0%	0	0	0,0%	0,0
Razem	33 829	76,1%	4,8	39 340	79,4%	4,9	41 925	81,4%	4,4

W 2021 roku w poradniach przyklinicznych udzielono 485 274 porady ambulatoryjne. Najwięcej porad udzielono w zakresie onkologii, hematologii, okulistyki, ortopedii, leczenia bólu, dermatologii i endokrynologii. Dane szczegółowe obrazuje Tabela 2.

Tabela 2. Liczba porad w latach 2021 - 2022

Poradnia	Liczba porad	Liczba porad	Liczba porad
	I półrocze 2021	II półrocze 2021	I półrocze 2022
Poradnia Alergologiczna	5 340	4 973	4 975
Poradnia Medycyny Sportowej	925	1 296	1 089
Poradnia Chorób Alergicznych (Skawińska)	2 563	2 413	2 972
Poradnia Chorób Immunologicznych i Nadkrzepliwości Krwi	5 092	4 435	4 839
Poradnia Przykliniczna Chorób Płuc	2 039	1 959	1 905
Poradnia Chorób Zakaźnych	4 948	5 705	5 759
Poradnia Nabytych Niedoborów Odporności	3 058	3 183	3 663
Poradnia Hematologiczna	14 140	14 670	15 447
Poradnia Diabetologiczna	2 146	2 496	2 153
Poradnia Dermatologiczna	8 651	9 925	10 012
Poradnia Psychiatrii Dorosłych	7 866	7 758	9 219
Poradnia Terapii Rodzin	314	625	796
Poradnia Leczenia Uzależnień - Psychiatria Dorosłych	1 760	1 189	1 611
Poradnia Psychiatrii Dzieci i Młodzieży	1 093	1 131	1 554
Poradnia Leczenia Uzależnień od substancji psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży	541	318	534
Zespół Leczenia Środowiskowego PDMPLS	4 547	4 402	4 152
Poradnia Psychologiczna	735	701	836
Poradnia Seksuologiczna	333	215	256
Zespół Leczenia Środowiskowego dla Dzieci i Młodzieży	1 866	1 551	2 167
Poradnia Psychologiczna dla dzieci i młodzieży	1 043	1 059	1 335
(NSSU) Poradnia Psychologiczna	3	4	0
Poradnia Ginekologiczno-Położnicza	1 654	1 922	1 766
Poradnia Ginekologiczna	1 127	1 127	1 309
Poradnia Patologii Ciąży	4 037	4 071	4 080
Poradnia Endokrynologii Ginekologicznej i Niepłodności	3 798	2 996	3 080

Poradnia Neurologiczna	7 725	7 495	8 459
Poradnia Okulistyczna	11 497	12 110	12 762
Poradnia Neonatologiczna	1 745	1 801	1 832
Poradnia Leczenia Bólu	9 505	9 933	10 951
Poradnia Leczenia Nerwicy i Zaburzeń Behawioralnych	2 467	2 061	2 364
(NSSU) Poradnia Geriatryczna	1107	1144	1117
(NSSU) Poradnia Nadciśnienia Tętniczego	1120	1042	1195
(NSSU) Poradnia Immunologiczna	1984	1951	2049
(NSSU) Poradnia Reumatologiczna	4799	5087	5808
(NSSU) Poradnia Alergologiczna	297	359	410
(NSSU) Poradnia Pulmonologiczna	4022	4127	4555
(NSSU) Poradnia Chorób Naczyń	2934	2873	2934
(NSSU) Poradnia Endokrynologiczna	12478	10582	11992
(NSSU) Poradnia Medycyny Nuklearnej	763	729	763
(NSSU) Poradnia Gastroenterologiczna	3893	3407	3871
(NSSU) Poradnia Hepatologiczna	1073	973	1148
(NSSU) Poradnia Nefrologiczna	4473	4268	4306
(NSSU) Poradnia Chorych po Przeszczepieniu Nerki	3083	2817	2837
(NSSU) Poradnia Chorób Metabolicznych	1064	713	957
(NSSU) Poradnia Endokrynologiczna (Metaboliczna)	937	789	834
(NSSU) Poradnia Diabetologiczna	3933	3688	3938
(NSSU) Poradnia Leczenia Zespołu Stopy Cukrzycowej	862	875	701
(NSSU) Poradnia Kardiologiczna, Elektrokardiologii i Nadciśnienia Tętniczego	7601	6682	7242
(NSSU) Poradnia Kardiologiczna i Oceny Interwencji Sercowo-Naczyniowych	6671	5875	6756
(NSSU) Poradnia Onkologiczna	16254	16916	18020
(NSSU) Poradnia Ginekologii Onkologicznej	2680	3711	3741
(NSSU) Poradnia Chirurgiczna	4682	6114	6336
(NSSU) Poradnia Onkologiczna Breast Unit	6270	6581	7689
(NSSU) Poradnia Neurologiczna	1623	2294	2377
(NSSU) Poradnia Neurochirurgiczna	3292	3585	3286
(NSSU) Poradnia Otolaryngologii	5473	5686	6316
(NSSU) Poradnia Urologiczna	7004	7544	7966
(NSSU) Poradnia Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Metabolicznej	5418	6221	6596
(NSSU) Poradnia Urazowo-Ortopedyczna	9882	10612	10672
(NSSU) Poradnia Chirurgii Naczyniowej	2070	2354	2822
(NSSU) Poradnia Chirurgii Szczękowo-Twarzowej	2364	2809	3326
(NSSU) Poradnia Anestezjologiczna	2816	2752	2935
(NSSU) Poradnia Radioterapii	638	1085	1366
Razem	246 118	249 769	268 738

Blisko 89% leczonych chorych stanowią osoby z terenu Małopolski. W kilku zakresach świadczeń Szpital jest jedyną placówką w regionie, natomiast w większości jest liderem pod względem liczby łóżek, wielkości kontraktu oraz liczby i spektrum realizowanych procedur medycznych. Niektóre z realizowanych procedur mają charakter unikalny, jak np. przeszczepy szpiku u osób dorosłych, chirurgia onkologiczna wątroby i trzustki, małoinwazyjna chirurgia nowotworów, leczenie nowotworów oka metodami brachyterapii i terapii protonowej, diagnostyka i leczenie nowotworów neuroendokrynnych, leczenie ciężkiej oftalmopatii tarczycowej i innych nagłych stanów endokrynologicznych, wszczepianie stymulatorów struktur głębokich mózgu, całodobowe interwencyjne leczenie udarów mózgowych (trombektomie mechaniczne) w ramach Centrum Interwencyjnej Terapii Udarów, leczenie urazów wielonarządowych w ramach Centrum Urazowego. W strukturach Jednostki działa akredytowany przez organizację SIS (Senologic International Society) ośrodek Breast Unit oraz Centrum Terapii Pozaustrojowych dla pacjentów

poddawanych intensywnej terapii. Ponadto Szpital posiada członkostwo w dwóch Europejskich Sieciach Referencyjnych w zakresie chorób rzadkich - w zakresie neurologii oraz chorób metabolicznych, będąc tym samym ośrodkiem krajowym. Poprzez wiodącą rolę w praktycznym kształceniu kadr lekarskich, Szpital realnie wpływa na poziom realizacji świadczeń medycznych w regionie; stanowi również bazę kliniczną dla badań naukowych prowadzonych przez pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum. Szerokie spectrum działalności również obrazuje wartość środków jakie Szpital otrzymał od największego płatnika, tj. z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ):

1. **2019 r.** – 737 301 748,99 zł
2. **2020 r.** – 909 789 509,20 zł
3. **2021 r.** – 1 154 057 533,91 zł

2.2 Majątek Szpitala

Szpital Uniwersytecki w Krakowie to kompleks wielobudynkowy, w którego skład wchodzi ponad 20 budynków klinicznych, administracyjnych i gospodarczych, usytuowanych w centrum miasta (na terenie Dzielnicy II Grzegórzki, u zbiegu ulic: Kopernika, Botanicznej oraz Śniadeckich) oraz przy ulicy Skawińskiej 8. Kompleks ten zajmuje powierzchnię ok. 4 ha. W 2019 roku, Szpital poszerzył swoją działalność o obiekty usytuowane przy ul. Jakubowskiego 2 na terenie Dzielnicy XII – Podgórze. W skład kompleksu znajdującego się w Prokocimiu, wchodzi 2 budynki o charakterze medycznym (budynek główny NSSU składający się z segmentów A-I, oraz budynek Oddziału Klinicznego Chorób Zakaźnych) oraz 7 budynków o charakterze pomocniczo-technicznym. Całość kompleksu NSSU, z uwzględnieniem nabytych w 2021 roku gruntów przeznaczonych pod budowę nowego budynku administracji oraz budynku przeznaczonego dla Oddziału Psychiatrii zajmuje powierzchnię około 17 ha.

Największy udział w strukturze rzeczowego majątku trwałego Szpitala stanowią budynki i budowle, których wartość księgowa (wartość brutto pomniejszona o umorzenie) na koniec 2021 r. wyniosła przeszło 706 mln zł, w tym budynki i budowle NSSU stanowiły ponad 624 mln zł, a pozostałe ponad 82 mln zł. Drugie w kolejności są grunty. Wartość gruntów Nowej Siedziby Szpitala Uniwersyteckiego wyniosła 22,82 mln zł i porównywalnie wartość pozostałych gruntów wyniosła 22,58 mln zł. Ogółem wartość bilansowa gruntów zamknęła się kwotą 45,4 mln zł, co stanowi 3,71 % udziału w strukturze rzeczowych aktywów trwałych. Inne środki trwałe (grupa GUS: 8 - mające 32,6 % udziału) osiągnęły na koniec 2021 r. wartość 398,61 mln zł. "Urządzenia techniczne i maszyny" (grupa GUS: 3, 4, 5, 6) z wartością 67,68 mln zł stanowią 8,8 % w strukturze majątku jednostki. W skład "Innych środków trwałych" wchodzi głównie aparatura medyczna (KŚT: 802) oraz sprzęt laboratoryjny (KŚT: 801), których łączna wartość księgowa przekroczyła 358,72 mln zł. Wartość księgowa aparatury medycznej w NSSU wyniosła 323,58 mln zł, natomiast sprzętu laboratoryjnego 15,55 mln zł. Pozostała wartość aparatury medycznej wykorzystywana

w Jednostkach Szpitala znajdujących się w centrum miasta wyniosła 17,58 mln zł, a sprzętu laboratoryjnego 2,02 mln zł.

W skład "Urządzeń technicznych i maszyn" wchodzi przede wszystkim urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne (KŚT: 651, 652) o łącznej wartości księgowej 17,41 mln zł w tym Urządzenia techniczne i maszyny w NSSU wyniosły 16,38 mln zł a w SU wartość tych urządzeń wyniosła 1,03 mln zł. Wartość nierozliczonych inwestycji (środków trwałych w budowie) na koniec 2021 roku wyniosła ponad 64,21 mln zł. Największą część stanowi sprzęt medyczny, gospodarczy oraz sprzęt IT w kwocie 56,88 mln zł. Inwestycje z wartością 5,40 mln zł stanowią głównie wartość poniesionych przez Szpital nakładów inwestycyjnych na modernizację budynków wykorzystywanych w działalności leczniczej, z czego inwestycje w NSSU wyniosły 4,64 mln zł, natomiast w jednostkach zlokalizowanych w obrębie ul. Kopernika w Krakowie wyniosły 767 tys. zł. W 2021 roku wartość wprowadzonych do ewidencji środków trwałych wyniosła 120,21 mln zł brutto, gdzie 88,70 mln zł dotyczyło aparatury medycznej i sprzętu laboratoryjnego. Wartość gruntów wyniosła 18,37 mln zł, a urządzeń technicznych i maszyn 5,37 mln zł. Następne w kolejności były budynki i budowle na które przeznaczono wartość 811,68 tys. zł.

2.3 Otoczenie oraz konkurencja Szpitala

Szpital Uniwersytecki jako jednostka kliniczna, świadczy usługi wysokospecjalistyczne, zarówno w oparciu o unikalną w makroregionie aparaturę medyczną, jak również wysoko wykwalifikowaną kadrę. Posiada najwyższy poziom referencyjności i jest jednym z najważniejszych i największych ośrodków leczniczych nie tylko w Małopolsce, ale również w skali kraju, dlatego też jego oddziaływanie jest zdecydowanie ponadregionalne. Jednostka przyjmuje pacjentów zarówno z terenu Polski południowo-wschodniej, jak również z innych regionów kraju. Szpital Uniwersytecki w Krakowie zapewnia szeroki wachlarz usług medycznych i procedur diagnostyczno-leczniczych, oferując przy tym wysoką jakość udzielanych świadczeń. Jednostka postrzegana jest jako placówka świadcząca usługi medyczne na wysokim poziomie i pomimo, że nie jest jedynym podmiotem leczniczym w regionie, od kilku lat odnotowywała systematyczny wzrost liczby pacjentów. W roku 2020 i 2021, ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 Szpital zmuszony był do ograniczenia przyjęć, w związku z czym liczba udzielonych świadczeń kształtowała się na niższym poziomie niż w latach poprzednich. Szpital w 2021 roku hospitalizował łącznie w oddziałach 55 129 pacjentów (liczba unikalnych peseli w oddziałach i SOR), udzielając przy tym 85 177 świadczeń medycznych (liczba hospitalizacji łącznie z SOR, bez porad ambulatoryjnych).

Dane szczegółowe za rok 2021:

- Liczba udzielonych świadczeń medycznych w oddziałach szpitalnych 85 177
- Średni okres pobytu pacjenta w Szpitalu (w dniach) 4,8
- Średnie wykorzystanie łóżek w Szpitalu (w %) 77,8

- Liczba urodzeń w Szpitalu 2 367
- Liczba zgonów noworodków w Szpitalu 25

Na terenie Krakowa, oprócz Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, działają także inne duże ośrodki lecznicze funkcjonujące w publicznym systemie ochrony zdrowia. Dla zobrazowania znaczenia Szpitala w małopolskim systemie ochrony zdrowia poniżej przytoczono wykaz konkurencyjnych jednostek, wraz z podaniem wartości kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia, jakimi te jednostki dysponowały w roku 2021. Szpital Uniwersytecki w ramach podpisanego na rok 2021 kontraktu z małopolskim oddziałem NFZ dysponował kwotą 815 042 953,72 zł w tym 301 295 306 zł w ramach ryczału PSZ. Poniżej zaprezentowano wykaz konkurencyjnych jednostek:

Tabela 3. Charakterystyka Szpitali – Kraków

Lp.	Jednostka	Lokalizacja	Wartość kontraktu z NFZ na 2021 r.	w tym ryczałt PSZ
1	Krakowski Szpital Specjalistyczny Im. Jana Pawła II	ul. Prądnicka, w odległości ok. 15 km, tj. ok. 35 minut jazdy samochodem, na północ od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie.	404 368 315,89 zł	194 067 066,00 zł
2	Szpital Miejski Specjalistyczny Im. Gabriela Narutowicza	ul. Prądnicka, jw.	116 631 905,76 zł	55 872 874,00 zł
3	Szpital Specjalistyczny im. J. Dietla w Krakowie	al. marsz. Focha, w odległości ok. 12 km, tj. ok. 25 minut jazdy samochodem, na północny zachód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	121 554 113,31 zł	41 036 546,00 zł
4	5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Krakowie	ul. Wrocławska, w odległości ok. 13 km, tj. ok. 30 minut jazdy samochodem, na północny zachód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	122 213 906,21 zł	60 723 649,00 zł
5	Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera w Krakowie Sp. z o.o.	os. Złotej Jesieni, w odległości ok. 20 km, tj. ok. 30 minut jazdy samochodem, na północny wschód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	396 604 773,97 zł	109 742 500,00 zł
6	Szpital Specjalistyczny im. S. Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie	os. Na Skarpie, w odległości ok. 13 km, tj. ok. 24 minut jazdy samochodem, na północny wschód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie.	141 342 572,18 zł	54 484 175,10 zł
7	Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	ul. Wielicka, w odległości ok. 500 m, tj. ok. 6 minut piechotą, od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	370 436 010,96 zł	5 437 982,00 zł
8	Szpital Kliniczny Im. Dr. Józefa Babińskiego SPZOZ w Krakowie	ul. dr J. Babińskiego, w odległości ok. 10 km, tj. ok. 20 minut jazdy samochodem, na zachód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	96 798 493,09 zł	-
9	Bonifraterskie Centrum Medyczne Spółka z o.o.	ul. Trynatarska, w odległości ok. 9 km, tj. ok. 20 minut jazdy samochodem, na północny zachód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	51 799 226,89 zł	36 348 267,00 zł
10	NZOZ Szpital na Siemiradzkiego im. R. Czerwiakowskiego Sp. z o.o. w Krakowie	ul. H. Siemiradzkiego, w odległości ok. 13 km, tj. ok. 30 minut jazdy samochodem, na północny zachód od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	21 029 311,90 zł	-
11	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	ul. Strzelecka, w odległości ok. 14 km, tj. ok. 30 minut jazdy samochodem, na północ od Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie	55 640 443,82 zł	524 327,01 zł

Wartości zaprezentowane w powyższej tabeli obrazują pozycję Szpitala jako centralnej jednostki w systemie leczenia szpitalnego, funkcjonującej w mieście Kraków oraz w całym Województwie Małopolskim.

Pomimo konkurencji z jaką zмага się Szpital, w postaci innych placówek medycznych działających w publicznym systemie zdrowia, jednostka pełni kluczową rolę, jako największa placówka medyczna świadcząca publiczne usługi z zakresu ochrony zdrowia w oparciu o kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

2.4 Struktura zatrudnienia

Strukturę zatrudnienia dla grup pracowników związanych z procesem leczenia, jak i jego bezpośrednim i pośrednim wsparciem zawiera Tabela 4.

Tabela 4. Wykaz wybranych grup zawodowych (Stan na dzień 31 sierpnia 2021 i 2022 roku)

Grupa zawodowa	2021 stan na dzień 31.12.2021		2022 stan na dzień 31.08.2022	
	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
Administracja	460	443,44	384	376,90
Diagności laboratoryjni	128	124,75	121	117,75
Dietetyczki	58	56,50	57	55,50
Farmaceuci	31	30,50	30	29,00
Lekarze	655	500,81	650	494,55
Lekarze rezydenci	496	496,00	526	526,00
Lekarze stażyści	65	65,00	63	63,00
Obsługa	583	579,50	569	565,25
Pielęgniarki	1 658	1 635,55	1 616	1 594,00
Położne	316	315,00	304	303,00
Pozostały personel	320	319,50	313	312,00
Pozostały personel wyższy	224	176,23	232	187,60
Ratownicy medyczni	28	28,00	24	24,00
Statystycy medyczni/rejestratorki	288	285,30	370	358,19
Technicy	206	200,31	209	204,00
Razem	5 516	5 256,39	5 468	5 210,75

3. Sytuacja ekonomiczno– finansowa jednostki wraz z analizą wskaźnikową 2021 r.

3.1 Analiza Rachunku Zysków i Strat Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.

Analizę osiąganych przychodów oraz ponoszonych kosztów w roku 2021, wraz z danymi finansowymi za okresy porównawcze tj. rok 2019 oraz rok 2020, przedstawiono w Tabeli 5.

Tabela 5. Kształtowanie się przychodów i kosztów za lata 2019-2021 [w tys. zł].

Wyszczególnienie		2019	2020	2021	Zmiana % 2020/2019	Zmiana % 2021/2020
A.	PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY I ZRÓWNANE Z NIMI, w tym:	821 638	967 616	1 232 817	17,8%	27,4%
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	786 335	938 715	1 188 388	19,4%	26,6%
II.	Zmiana stanu produktów / zwiększenie (+) / zmniejszenie (-)	-6 188	-12 974	-4 926	109,7%	-62,0%
III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0	0	0,0%	-
IV.	Przychody netto za sprzedaży towarów i materiałów	5	44	0	844,7%	-100,0%
V.	Dotacje na kształcenie lekarzy rezydentów i stażystów	41 486	41 831	49 355	0,8%	18,0%
B.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	906 832	1 099 559	1 365 077	21,3%	24,1%
C.	ZYSK (STRATA) ZE SPRZEDAŻY (A-B)	-85 194	-131 943	-132 261	54,9%	0,2%
D.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	262 873	141 103	99 098	-46,3%	-29,8%
E.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	18 632	12 946	58 508	-30,5%	351,9%
F.	ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (C+D-E)	159 046	-3 785	-91 671	-102,4%	2321,7%
G.	PRZYCHODY FINANSOWE	660	16 191	4 634	2353,8%	-71,4%
H.	KOSZTY FINANSOWE	38 830	9 723	11 790	-75,0%	21,3%
I.	ZYSK (STRATA) BRUTTO (F+G-H)	120 876	2 682	-98 826	-97,8%	-3784,6%
J.	PODATEK DOCHODOWY	517	651	1 409	25,9%	116,4%
K.	POZOSTAŁE OBOWIĄZKOWE ZMNIEJSZENIA ZYSKU (ZWIĘKSZENIA STRATY)					
L.	ZYSK (STRATA) NETTO (I-J-K)	120 359	2 031	-100 235	-98,3%	-5035,8%

Działalność podstawowa:

Przychody ze sprzedaży produktów i zrównane z nimi za 2021 rok wzrosły o 27,4% w porównaniu do 2020 roku, natomiast tempo wzrostu kosztów działalności operacyjnej zwiększyło się o 24,1%. Strata ze sprzedaży za 2021 rok wynosi 132,26 mln zł i jest wyższa o 318 tys. zł od straty wykazanej za 2020 rok.

Przychody:

W przeważającej mierze, wpływ na prezentowaną stratę ze sprzedaży miała trwająca w 2021 sytuacja epidemiologiczna. W następstwie realizacji decyzji Ministra Zdrowia oraz Wojewody

Małopolskiego w zakresie przeciwdziałania oraz leczenia skutków wirusa SARS-CoV-2, ograniczeniu uległa realizacja świadczeń zdrowotnych zakontraktowanych w zakresach, jakie wynikają z podstawowych umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ, Płatnik). Szpital pomimo braku możliwości pełnego realizowania kontaktu, był zmuszony do ponoszenia wysokich kosztów stałych (w tym amortyzacji Nowej Siedziby Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie-Prokocimiu), co istotnie wpływało na poziom straty ze sprzedaży. W 2021 r. w wyniku decyzji podjętych przez Ministra Zdrowia oraz Wojewodę Małopolskiego, wielokrotnie wystąpiła potrzeba wdrożenia kosztochłonnych procesów przekształcających organizację udzielania świadczeń w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie. Praktycznie z dnia na dzień ograniczono przyjęcia planowe, przekształcono wybrane oddziały kliniczne w zamknięte strefy „COVIDowe”. Dodatkowo nastąpiło odgórne wydłużenie okresu funkcjonowania Szpitala Tymczasowego (jednostki powołanej decyzją Wojewody Małopolskiego, dedykowaną leczeniu osób z zakażeniem SARS-CoV-2), gdzie pierwotnie Szpital planował jego działalność do czerwca 2021 r. Należy zaznaczyć, że prowadzenie przedmiotowej działalności, generowało ujemny wynik finansowy oraz uniemożliwiło prowadzenie w lokalizacji, w której prowadzony jest szpital tymczasowy normalnej działalności leczniczej. Aktywny udział Szpitala Uniwersyteckiego w walce z pandemią COVID-19 spowodował, że struktura jego przychodów uległa radykalnej zmianie.

Koszty:

Najistotniejsze pozycje mające wpływ na przedmiotowe koszty stanowiły:

- Wynagrodzenia wraz pochodnymi oraz podwykonawstwo medyczne(+31% w stosunku do roku 2020 – wzrost wynikający głównie z wypłaty dodatkowych świadczeń pieniężnych z tytułu udzielania świadczeń na rzecz pacjentów z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Przedmiotowe wynagrodzenia były finansowane ze środków NFZ).
- Amortyzacja (+17% w stosunku do roku 2020 – wynikająca głównie z amortyzacji budynków i sprzętu wniesionego nieodpłatnie przez Organ Założycielski bądź pozyskane ze środków unijnych, które zostały przyjęte w następstwie otwierania kolejnych zakresów świadczeń w Nowej Siedzibie).
- Zużycie materiałów i energii (+16% w stosunku do roku 2020 – wynikające m.in. ze wzrostu zużycia środków ochrony indywidualnej związanej z opieką nad pacjentem z zakażeniem bądź podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz ogólnym wzrostem cen materiałów i energii).

Pomimo ujemnego wyniku na działalności podstawowej oraz wzrostu poziomu kosztów w grupach przedstawionych powyżej, w 2021 r. dynamika wzrostu kosztów z działalności operacyjnej (24,1%) jest niższa niż dynamika wzrostu przychodów z działalności podstawowej (27,4%).

Pozostała działalność operacyjna

Wynik na działalności operacyjnej (uwzględniający stratę na sprzedaży) w 2021 r. pogorszył się w stosunku do roku 2020 o 87,89 mln zł i osiągnął poziom -91,67 mln zł. Przedmiotowa sytuacja ukształtowana została poprzez wysoki poziom rezerw, związanych z finansowaniem szpitala tymczasowego oraz niższych niż w ubiegłych latach wpływach z darowizn, które w 2020 roku z uwagi na pandemię COVID kształtowały się na bardzo wysokim poziomie.

Wartość pozostałych przychodów operacyjnych w 2021 roku była niższa o 29,77% w porównaniu do 2020 roku. Największy spadek pozostałych przychodów operacyjnych, bo aż 78,2 %, zanotowano w przychodach z tytułu otrzymanych darowizn COVID, w 2020 roku Szpital otrzymał 25,3 mln zł takich darowizn, podczas gdy w 2021 roku tylko 5,5 mln zł. Duży spadek można zauważyć również w przychodach z tytułu rozwiązanych rezerw na świadczenia zakwestionowane przez NFZ , przychody z tego tytułu były mniejsze o 53,18% rok do roku. Spadła również wartość darowizn lekowych o 33,79%. Na wynik na działalności operacyjnej duży wpływ mają także pozostałe koszty operacyjne, których wartość wzrosła o 351,94% (wartościowo 45,56 mln zł). Znaczący wpływ na wzrost tych kosztów miały utworzone przez Szpital rezerwy na zobowiązania wobec NFZ na kwestionowane rozliczenia szpitala tymczasowego (około 12,6 mln zł), noty obciążeniowe wystawione przez NFZ w związku z zaliczkami 1/12 (około 7,6 mln zł) i w związku z rozliczeniem szpitala tymczasowego (około 15,9 mln zł).

Działalność finansowa

Szpital Uniwersytecki w Krakowie wykazał również ujemny wynik na działalności finansowej, koszty finansowe wrosły o 21,2%, w związku z koniecznością wyceny w skorygowanej cenie nabycia zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przez Szpital.

Wynik

Po uwzględnieniu wyników z działalności podstawowej, pozostałej działalności operacyjnej oraz finansowej, działalność Szpitala w 2021 roku, w przeciwieństwie do roku 2020, zamknęła się stratą netto w wysokości 100,24 mln zł. Główny wpływ na zaistniałą sytuację miały ograniczenia w prowadzeniu działalności związanej z sytuacją epidemiologiczną oraz poziom kosztów, które na dzień tworzenia niniejszego raportu nie zostały pokryte, a związane są z prowadzeniem przez Szpital Uniwersytecki w Krakowie – szpitala tymczasowego dla pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 (utworzonego na polecenie Wojewody Małopolskiego).

Na podstawie powyższych danych przeprowadzono analizę wskaźnikową w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej

samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Wskaźniki zyskowności zostały przedstawione w Tabeli 6.

Tabela 6. Wskaźniki zyskowności w latach 2019-2021 [w %].

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób liczenia	Interpretacja wskaźnika	2019	2020	2021
I.1	Zyskowności netto (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100 \%}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{Pozostałe przychody operacyjne} + \text{Przychody finansowe}}$	Pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata	11,03%	0,18%	-7,47%
I.2	Zyskowności działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{Wynik z działalności operacyjnej} \times 100 \%}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	Określa ekonomiczną efektywność działania z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej	14,58%	-0,34%	-6,86%
I.3	Zyskowność aktywów (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100 \%}{\text{Średni stan aktywów}}$	Informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność podmiotu do generowania zysku	10,55%	0,11%	-5,54%

Wskaźniki zyskowności netto oraz aktywów z uwagi na osiągnięty ujemny wynik finansowy netto w 2021 roku wykazują wartości ujemne, czym różnią się od wskaźników osiąganych w latach poprzednich. Analogicznie sytuacja przedstawia się w przypadku wskaźnika zyskowności działalności operacyjnej – tutaj również nastąpił znaczny spadek wartości wskaźnika (do poziomu ujemnego), w stosunku do roku 2020, kiedy to wskaźnik ten osiągnął wartość dodatnią, tj. 0,11 .%

Dalsza analiza wskaźnikowa została przeprowadzona w punkcie III. 3. Prognoza wskaźników z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25.04.2017 roku, gdzie historyczne dane posłużyły do wyznaczenia prognozy na lata 2021-2023.

3.2 Analiza aktywów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.

Analiza majątku (aktywów), wchodzących w ewidencje księgową Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, na dzień 31 grudnia 2021, wraz z danymi porównawczymi za lata 2019-2021 przedstawiono w Tabeli 7.

Tabela 7. Majątek Szpitala w tys. zł, ich struktura i dynamika [w %].

AKTYWA		2019	2020	2021	Struktura 2019	Struktura 2020	Struktura 2021	Zmiana % 20/19	Zmiana % 21/20
A	AKTYWA TRWAŁE	1 525 338	1 511 852	1 449 318	88%	82%	82%	-1%	-4%
I	Wartości niematerialne i prawne	1 355	1 424	5 658	0%	0%	0%	5%	297%
II	Rzeczowe aktywa trwałe	1 327 409	1 326 566	1 289 056	77%	72%	73%	0%	-3%
III	Należności długoterminowe	196 210	183 757	154 573	11%	10%	9%	-6%	-16%
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	364	105	30	0%	0%	0%	-71%	-71%
B	AKTYWA OBROTOWE	201 144	342 810	316 977	12%	18%	18%	70%	-8%
I	Zapasy	48 548	78 823	62 177	3%	4%	4%	62%	-21%
II	Należności krótkoterminowe	109 528	142 770	226 756	6%	8%	13%	30%	59%
1	Należności z tytułu dostaw i usług	77 727	110 363	187 491	5%	6%	11%	42%	70%
-	do 12 miesięcy	77 727	110 363	186 898	5%	6%	11%	42%	69%
-	powyżej 12 miesięcy	0	0	593	0%	0%	0%	0%	-
2	Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	10	10	23	0%	0%	0%	-1%	130%
3	Inne	31 791	32 397	39 242	2%	2%	2%	2%	21%
III	Inwestycje krótkoterminowe	40 743	118 912	25 928	2%	6%	1%	192%	-78%
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 324	2 305	2 116	0%	0%	0%	-1%	-8%
AKTYWA RAZEM		1 726 481	1 854 662	1 766 295	100%	100%	100%	7%	-5%

Majątek Szpitala (aktywa) w 2021 roku zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o przeszło 88,4 mln zł (w dynamice to 4,76 % spadek), w tym majątek trwały zmniejszył się 62,5 mln zł (w dynamice to 4,76 % spadek), a majątek obrotowy o 25,9 mln zł (w dynamice to 7,54% spadek) . Struktura majątku nie uległa zmianie i majątek trwały podobnie jak w 2020 roku stanowił 82 % aktywów, a majątek obrotowy 18 %. Spadek majątku trwałego wynikał głównie ze zmniejszenia należności długoterminowych w związku z zapłatą w 2021 roku przez GMK kolejnej raty 30 mln zł za sprzedane nieruchomości.

W pozostałych pozycjach majątku obrotowego należy zwrócić uwagę na przeszło:

- 21% spadek zapasów, co jest tendencją korzystną, duży udział bo 9,7 mln spadły zapasy w Aptece i apteczkach oddziałowych, magazyn darów Covid obniżył się o 5 mln zł, magazyn główny 1,6 mln zł.
- 69% wzrost należności krótkoterminowych, głównie od NFZ, bo na koniec 2020 roku należności te wynosiły 103 mln, a na koniec 2021 roku 180 mln zł.
- 78 % spadek inwestycji krótkoterminowych, czyli środków pieniężnych na rachunkach bankowych Szpitala wynika z faktu, że na koniec 2020 roku wszystkie środki pieniężne stanowiły przeszło 118,9 mln zł (na rachunku bieżącym było 47,6 mln zł, a na rachunkach o ograniczonej możliwości dysponowania było 71,2 mln zł), natomiast na koniec 2021 roku środki pieniężne stanowiły wartość 25,9 mln zł i były to głównie środki o ograniczonej możliwości dysponowania.

Dodatkowo należy wyjaśnić, że spadek wartości zapasów jest związany ze stopniowym przywracaniem oddziałów szpitalnych i innych jednostek organizacyjnych do normalnej działalności medycznej po okresie związanym z pandemią COVID-19 i brakiem konieczności zabezpieczenia w takim stopniu Szpitala w niezbędne materiały medyczne i leki do przewidywanych fal wirusa SARS-CoV-2. W 2021 roku stan inwestycji krótkoterminowych wrócił do poziomu obserwowanego w latach poprzedzających rok 2020. W poprzednim roku obrotowym, historycznie wysoki poziom był spowodowany zasilaniem środkami z Narodowego Funduszu Zdrowia w ostatnich dniach grudnia i braku ich możliwości wydatkowania na spłatę zobowiązań przed dniem 31 grudnia 2021 roku, dodatkowo w ostatnich dniach grudnia, na konta bankowe Szpitala wpłynęły środki z projektów badań klinicznych oraz środki z Ministerstwa Zdrowia na wypłatę wynagrodzeń dla rezydentów. W bieżącym roku podobna sytuacja się nie powtórzyła, w związku z tym poziom inwestycji krótkoterminowych, czyli środków pieniężnych, znacząco się obniżył.

Konsekwencją powyższego spadku wartości aktywów obrotowych, jak również dokonywanych odpisów amortyzacyjnych mających wpływ na zmniejszenie aktywów trwałych netto, charakterystyczny dla Szpitala wysoki udział aktywów trwałych w strukturze majątku (który znacząco wzrósł w 2019 roku poprzez przyjęcie NSSU w Krakowie-Prokocimiu) jest tożsamy z udziałem z 2020 roku. Na koniec 2021 r. udział ten wyniósł 82%. W 2021r. odpisy amortyzacyjne zmniejszające wartość majątku stanowiły kwotę 103,49 mln zł. Na dzień 31.12.2021 r. wartość środków trwałych w budowie wynosiła 69,56 mln zł, na które składał się zakupiony w ramach dofinansowania sprzęt, oczekujący na zainstalowanie w kolejnych latach.

Osiągane wyniki spowodowały wygenerowanie ujemnych przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej. W 2021 roku kształtowały się na poziomie -31,42 mln zł, co prowadziło do wykazania ujemnych przepływów pieniężnych netto na całej prowadzonej działalności. Największy wpływ na przedmiotową sytuację miał ujemny bilans na działalności inwestycyjnej, który wyniósł -63,14 mln zł.

Rachunek przepływów pieniężnych za rok 2021 wraz z okresem porównawczym został zaprezentowany w Tabeli 8.

4. Tabela 8. Rachunek przepływów pieniężnych w zł.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021
I	Zysk (strata) netto	2 030 633	-100 235 405
II	Korekty razem	35 911 043	68 820 337
1	Amortyzacja	88 399 131	103 493 347
2	Zyski / straty z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	6 060 636,20	3 702 110,15
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-742 062,81	718 190,57
5	Zmiana stanu rezerw	11 424 677,45	24 780 148,44
6	Zmiana stanu zapasów	-30 274 505,46	16 645 889,77
7	Zmiana stanu należności	-35 065 184,33	-82 160 006,52
8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	3 824 929,02	89 038 427,43
9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	22 890 587,90	-86 731 282,16
10	Inne korekty	-30 607 166,76	-666 487,50
A	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	37 941 676	-31 415 068
B	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	30 710 730	-63 141 601
C	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	138 998 578	1 572 512
D	Przepływy pieniężne netto razem	207 650 984	-92 984 158
E	Bilansowa zmiana środków pieniężnych	78 169 045	-92 984 158
F	Środki pieniężne na początek okresu	40 743 394	118 912 439
G	Środki pieniężne na koniec okresu	118 912 439	25 28 281

3.3 Analiza pasywów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie za 2021 r.

Analizę źródeł finansowania (pasywów) na dzień 31 grudnia 2021 r., wraz z danymi porównawczymi za lata 2019-2020 przedstawiono w Tabeli 9.

Tabela 9. Źródła finansowania Szpitala w tys. zł, ich struktura i dynamika [w %].

PASYWA		Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021	Struktura 2019	Struktura 2020	Struktura 2021	Zmiana 20/19	Zmiana 21/20
A.	KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	865 953	867 983	755 355	50%	47%	43%	0%	-13%
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 118 337	1 118 337	1 113 959	65%	60%	63%	0%	0%
V	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-372 744	-252 385	-258 369	-22%	-14%	-15%	-32%	2%
VI	Zysk (strata) netto	120 359	2 031	-100 235	7%	0%	-6%	-98%	-5036%
B.	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	860 528	986 679	1 010 940	50%	53%	57%	15%	2%
I	Rezerwy na zobowiązania	108 285	119 710	144 490	6%	6%	8%	11%	21%
-	Długoterminowa	36 450	46 979	50 428	2%	3%	3%	29%	7%
-	Krótkoterminowa	71 835	72 731	94 062	4%	4%	5%	1%	29%
II	Zobowiązania długoterminowe	110 947	168 527	150 076	6%	9%	8%	52%	-11%
a)	Kredyty i pożyczki	109 156	167 637	148 877	6%	9%	8%	54%	-11%
d)	Inne	1 791	890	1 198	0%	0%	0%	-50%	35%
III	Zobowiązania krótkoterminowe	375 385	337 865	421 283	22%	18%	24%	-10%	25%
a)	Kredyty i pożyczki	62 779	63 338	64 215	4%	3%	4%	1%	1%
d)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	166 739	146 519	173 236	10%	8%	10%	-12%	18%
-	do 12 miesięcy	161 699	146 515	173 229	9%	8%	10%	-9%	18%
-	powyżej 12 miesięcy	5 040	4	7	0%	0%	0%	-100%	75%
e)	Zaliczki otrzymane na dostawy	0	0	1 940	0%	0%	0%	-	-
f)	Zobowiązania wekslowe	21 991	18 810	30 493	1%	1%	2%	-14%	62%
g)	Z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	25 040	40 792	55 339	1%	2%	3%	63%	36%
h)	Z tytułu wynagrodzeń	19 305	29 108	49 602	1%	2%	3%	51%	70%
i)	Inne	69 607	28 320	34 995	4%	2%	2%	-59%	24%
3	Fundusze specjalne	9 924	10 979	11 463	1%	1%	1%	11%	4%
IV	Rozliczenia międzyokresowe	265 912	360 577	295 091	15%	19%	17%	36%	-18%
PASYWA RAZEM		1 726 481	1 854 662	1 766 295	100%	100%	100%	7%	-5%

W 2021 roku w porównaniu z rokiem 2020, zmianie uległa struktura pasywów. Z uwagi na wykazaną stratę netto w kwocie 100,24 mln zł, zmniejszeniu uległ udział funduszu własnego w ogólnej wartości pasywów z poziomu 47% w 2020 roku do poziomu 43% w bieżącym roku. Fundusz własny wykazuje prawie 13 % spadek w porównaniu do 2020 roku i jest on spowodowany głównie poniesioną w 2021 roku stratą netto 100,2 mln zł. Zobowiązania i rezerwy zanotowały prawie 2,5 % wzrost. Przy czym na przeszło 20 % wzrost rezerw przede wszystkim wpływ miały: wzrost o 6,3 mln rezerw pracowniczych, utworzenie rezerwy na szpital tymczasowy 12,5 mln zł, zwiększenie o 8,8 mln zł rezerwy na zakwestionowane świadczenia przez NFZ. Na ogólny przyrost zobowiązań wpływ głównie miały prawie 25 % przyrost zobowiązań krótkoterminowych, w tym o przeszło 26,7 mln zł wzrosły zobowiązania wobec dostawców (przyrost o 18,23%), zobowiązania wekslowe wzrosły z 18,8 mln zł do 30,5 mln zł (przyrost przeszło 62 %), poważne wzrosty zanotowały zobowiązania publiczno-prawne o 35,6% oraz zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, wzrost o przeszło 70%. Znacznemu zmniejszeniu uległa również pozycja rozliczeń międzyokresowych (18%) przez co ich udział w wartości pasywów zmalał z poziomu 19% do 17%. Spadek nastąpił z uwagi na przeniesienie środków z NFZ do rozliczenia w czasie na przychody bieżącego okresu (w 2020 roku pandemia COVID-19 uniemożliwiła Szpitalowi realizację w pełnej wysokości umów zawartych z NFZ na świadczenia zdrowotne, a Szpital w okresie III-VIII 2020 roku otrzymywał miesięcznie z NFZ na działalność bieżącą w części dotyczącej świadczeń finansowanych ceną jednostki rozliczeniowej środki finansowe w wysokości 1/12 wartości umów (tzw. ryczałtowe finansowanie świadczeń). W związku z czym powstała różnica pomiędzy wartością świadczeń, jaka została wykonana, a wartością świadczeń otrzymanych. Na dzień 31 grudnia 2020r. równowartość przedmiotowej różnicy w przychodach (wartość środków otrzymanych – wartość środków za świadczenia wykonane), której koszty miały pojawić się w kolejnych okresach, tj. w okresie faktycznego wykonania usług zdrowotnych, została ujęta w pasywach bilansu, jako rozliczenia międzyokresowe przychodów. W 2021 roku nastąpiło ich częściowe rozliczenie, przez co zmniejszeniu uległa pozycja rozliczeń międzyokresowych). Zwiększeniu natomiast uległ udział zobowiązań krótkoterminowych z 18% do 24% , głównie za sprawą wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu wynagrodzeń.

3.4 Analiza wskaźnikowa

Na podstawie przedstawionych danych w Tabeli 6 przeprowadzono analizę wskaźnikową dotyczącą zyskowności posiadanych aktywów w odniesieniu do ich źródeł finansowania. W Tabeli 10 wyznaczono wartość wskaźników płynności, efektywności oraz zadłużenia za lata 2019-2021, natomiast w Tabeli 11 przypisano przedmiotowym wskaźnikom wartość punktową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Tabela 10.Wskaźniki, płynności, efektywności i zadłużenia za lata 2019-2021

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób liczenia	Interpretacja wskaźnika	2019	2020	2021
I. Wskaźniki płynności						
II.1	Bieżącej płynności	<p>Aktywa obrotowe- należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 m-cy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)</p> <hr/> <p>Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe</p>	Określa zdolność do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Jeżeli poziom wskaźnika jest zbyt niski to występuje ryzyko utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań	0,45	0,83	0,61
II.2	Szybkiej płynności	<p>Aktywa obrotowe- należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 m-cy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) -zapasy</p> <hr/> <p>Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe</p>	Określa zdolność do spłacenia zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi	0,34	0,64	0,49

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób liczenia	Interpretacja wskaźnika	2019	2020	2021
II. Wskaźniki efektywności						
III.1	Rotacja należności w dniach	$\frac{\text{Średni stan należności z tyt. dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	Określa ilość dni oczekiwania na spłatę należności, im większa ilość dni tym większe trudności ze ściągalnością należności	36	35	44
III.2	Rotacja zobowiązań w dniach	$\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	Określa okres jaki potrzebny jest do spłaty zobowiązań krótkoterminowych, wysoka wartość wskaźnika oznacza trudność w regulowaniu zobowiązań krótkoterminowych	75	58	47
III. Wskaźniki zadłużenia						
IV.1	Zadłużenie aktywów (%)	$\frac{(\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100\%}{\text{Aktywa razem}}$	Informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi, wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność podmiotu	34,44%	33,76%	40,53%
IV.2	Wypłacalność	$\frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązani}}{\text{Fundusz własny}}$	Określa wielkość kapitałów obcych przypadających na jednostkę kapitału własnego. Wysoka wartość wskaźnika oraz wskaźnik poniżej zera wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania zobowiązań	0,69	0,72	0,95

Tabela 11. Zestawienie punktów wynikających z wyliczonych wskaźników

LP	Max ilość punktów	Nazwa grupy wskaźników	Nazwa konkretnego wskaźnika	2019	2020	2021
I	5	Wskaźniki zyskowności	Wskaźnik zyskowności netto	5	3	0
	5		Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	5	0	0
	5		Wskaźnik zyskowności aktywów	5	3	0
II	12	Wskaźniki płynności	Wskaźnik bieżącej płynności	0	4	4
	13		Wskaźnik szybkiej płynności	0	8	0
III	3	Wskaźniki efektywności	Wskaźnik rotacji należności	3	3	3
	7		Wskaźnik rotacji zobowiązań	4	7	7
IV	10	Wskaźniki zadłużenia	Wskaźnik zadłużenia aktywów	10	10	8
	10		Wskaźnik wypłacalności	8	8	8
	70	Razem ilość punktów		40	46	30

Wartość punktowa wynikająca z wyliczonego poziomu wskaźników znacznie spadła w porównaniu do ilości punktów osiągniętych w 2020 roku. Sytuacja ta spowodowana jest osiągnięciem straty netto, która ma bezpośredni wpływ na większość zaprezentowanych mierników (głównie zyskowności). Na podstawie danych finansowych wykazywanych przez Szpital naliczono 30 punktów na 70 możliwych według skali wynikających z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Szczegółowy opis wykazanych wskaźników za okres 2019-2021 w porównaniu do prognozowanych na lata 2022-2024 został przedstawiony w punkcie III.3 Prognoza wskaźników z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25.04.2017 r.

4. Diagnoza trudnej sytuacji ekonomicznej Szpitala w odniesieniu do przeprowadzonej analizy wskaźnikowej

Rok 2021 był pierwszym pełnym okresem budżetowym, w którym Szpital Uniwersytecki w Krakowie prowadził działalność w dwóch lokalizacjach, a kluczowym czynnikiem determinującym wynik finansowy była konieczność udzielania świadczeń w zakresach standardowo zakontraktowanych z Płatnikiem (zarówno w obrębie działalności prowadzonej przy ul. Kopernika i ul. Jakubowskiego), jak również dotyczących udzielania świadczeń na rzecz pacjentów z podejrzeniem lub zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Zaistniała sytuacja wymagała zmian organizacyjnych i dynamicznego dostosowywania zasobów do występujących potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych fal epidemii. Część oddziałów była przekształcona w całości w oddziały funkcjonujące w reżimie „COVID-owym”, natomiast pozostałe działały w strukturze hybrydowej, co stanowiło dodatkowe wyzwania organizacyjne, zarówno po stronie zarządzania personelem medycznym, jak i odpowiedniego dedykowania zasobów infrastruktury Szpitala. Wyżej opisana sytuacja wygenerowała dodatkowe koszty działalności, szczególnie w obszarze wynagrodzeń, oraz zmieniła (zmniejszyła) efektywność wykorzystywania zasobów po stronie infrastruktury technicznej, poprzez konieczność zarezerwowania jej na ewentualne wzrosty potrzeb w obszarze przeciwdziałania panującej epidemii.

Dodatkowo wysoce negatywny wpływ na sytuację finansową Szpitala, zwłaszcza w kontekście płynności finansowej, miała decyzja Płatnika o niepełnym finansowaniu nadwykonań w 2021 oraz 2022 r. w związku z zaproponowanym sposobem rozliczania środków otrzymanych w ramach finansowania opartego na zasadach ustalonych w okresie panowania pandemii wirusa SARS-CoV-2.

Szczególnie trudna do realizacji, zwłaszcza z punktu widzenia ponoszonych kosztów, przy jednoczesnym braku ich adekwatnego finansowania (ze strony Płatnika, jak również Urzędu Wojewódzkiego) była potrzeba kontynuacji działalności szpitala tymczasowego (na bazie kompleksu budynków usytuowanych przy ulicach Botanicznej 3 i Kopernika 50). W przedmiotowym przypadku, pomimo licznych interwencji ze strony Szpitala (pisma do Ministerstwa Zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji) nie nastąpiła adekwatna poprawa finansowania świadczeń udzielanych w szpitalach tymczasowych. NFZ w zakresie funkcjonowania szpitala tymczasowego, pomimo licznych zastrzeżeń ze strony Szpitala, egzekwując Zarządzenie nr 140/2020/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 10 września 2020 r. (z późniejszymi zmianami), dokonał obniżenia należności za świadczenia udzielane w lokalizacji tymczasowej o środki otrzymane na pokrycie kosztów wynagrodzeń.

Wyżej opisane przyczyny znacznego spadku wyniku finansowego w 2021 r. oddziałują również na wyniki Szpitala w 2022 r., co w powiązaniu z kryzysowymi zjawiskami gospodarczymi roku obecnego potęguje pogłębianie się negatywnej sytuacji Szpitala. W kontekście wyniku finansowego, jak również płynności finansowej kluczowym dla Szpitala był i jest systematycznie rosnący poziom cen dóbr i usług,

w tym przypadku, szczególnie odczuwalny jest w zakresie realizacji umów zewnętrznej obsługi, tj. żywienie chorych, utylizacja odpadów, ochrona mienia czy podwykonawstwo medyczne.

5. Wskazanie działań naprawczych

5.1 Przychody

1. Maksymalizacja poziomu osiąganych przychodów – okres epidemii wirusa SAR-COV-2 z jednej strony spowodował zmiany w zasadach funkcjonowania Szpitala (priorytetem stało się udzielanie świadczeń w dziedzinach internistycznych, znacznym ograniczeniu pozostałych działalności jednostki) z drugiej zmienione zostały zasady finansowania świadczeń medycznych. Obecnie kładziony jest nacisk na pełne przywrócenie zdolności w zakresie osiągania przychodów w zakresach standardowo zakontraktowanych. W związku z powyższym w okresie realizacji Programu naprawczego planuje się maksymalizację osiąganych przychodów w zakresie w jakim mogą być sfinansowane przez Płatnika, i tak w przypadku:
 - Ryczałtu – zwiększenie nacisku na realizację świadczeń „ryczałtowych PSZ” (z podziałem na poszczególne jednostki kliniczne). Monitorowanie i w przypadku występujących odchyłeń od założonego planu, odpowiednie modyfikowanie zadań przydzielonych poszczególnym jednostkom klinicznym. Sporządzenie planu realizacji ryczałtu PSZ nastąpi po zakończeniu procesu negocjacji kontraktu Szpitala z Narodowym Funduszem Zdrowia – poziom planowanego przychodu z ryczałtu dla poszczególnych jednostek Szpitala zostanie określony w formie wskaźnika. W zakresie wartości przyznanego ryczałtu, zauważa się możliwość jego zwiększenia – pod warunkiem dysponowania odpowiednimi środkami przez NFZ, ponieważ przyznane na ten cel środki nie uwzględniają potencjału NSSU, gdyż kontrakt Szpitala bazuje na wartościach roku 2019 r.
 - Świadczeń limitowanych – pełne wykonanie kontraktów z NFZ, a ewentualna wyższa realizacja wyłącznie z uwzględnieniem możliwości jego zwiększania poprzez Płatnika. W szczególności powyższe dotyczy kosztochłonnych terapii, wybranych zabiegów operacyjnych, programów lekowych oraz RDTL.
 - Świadczeń Nielimitowanych – w tym przypadku wartością docelową jest co najmniej 10 % zwiększanie wartości wykonania, gdzie dane roku poprzedniego stają się punktem odniesienia dla kolejnego okresu realizacji Programu.
2. Ryczałt średnia wartość hospitalizacji - w celu zapewnienia trwałego pozyskiwania przez Szpital w kolejnych latach dodatniego współczynnika korygującego związanego z średnią

wartością hospitalizacji, konieczne jest ciągle monitorowanie przedmiotowej wartości dla hospitalizacji sprawozdawanych w ramach świadczeń „ryczałtowych”, w celu zapewnienia jej wzrostu rok do roku na poziomie ponad 3%.

5.2 Koszty

W celu poprawy wyniku oraz płynności finansowej Jednostki, koniecznym jest dalsze racjonalizowanie kosztów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. W związku z wprowadzeniem ogólnych regulacji prawnych, które zrównały wynagrodzenia personelu zatrudnionego na tych samych stanowiskach oraz ustalenie minimalnych norm zatrudnienia i powiązań z powyższym wyceny świadczeń w poszczególnych obszarach, niezbędnym jest dostosowanie się do wprowadzonych rozwiązań. Dlatego też istotne jest powiązanie wartości udzielanych świadczeń z kosztami szeroko rozumianych wynagrodzeń poszczególnych obszarów klinicznych.

Zakładając brak ingerencji w jakość procesu leczenia konieczne jest powiązanie kosztów materiałowych zużywanych podczas udzielania świadczeń a ich zapłatą.

5.3 Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2022-2024

Na podstawie zaistniałych trendów w przychodach i kosztach w latach ubiegłych oraz przy uwzględnieniu aktualnego wykonania Planu, dostępnych informacji mogących mieć wpływ na przyszłą sytuację finansową Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, w Tabeli 12 przedstawiono prognozowane wartości w poszczególnych pozycjach Rachunku Zysków i Strat na lata 2022, 2023 oraz 2024 w oparciu o dane porównawcze z ostatniego zamkniętego roku rozliczeniowego tj. 2021 roku.

Tabela 12. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2018-2020 [w tys. zł]

Wyszczególnienie		Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
	PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY I ZRÓWNANE Z NIMI, w tym:	1 196 686	1 326 795	1 393 915
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 130 224	1 251 771	1 315 140
II.	Zmiana stanu produktów / zwiększenie (+) / zmniejszenie (-)	1 786	0	0
III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0	0
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0
V.	Dotacje na kształcenie lekarzy rezydentów i stażystów	64 676	75 024	78 775
B.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1 398 626	1 508 445	1 555 772
C.	ZYSK (STRATA) ZE SPRZEDAŻY (A-B)	-201 940	-181 650	-161 857
D.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	122 876	123 298	125 968
E.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	18 944	19 133	19 325
F.	ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (C+D-E)	-98 008	-77 486	-55 214
G.	PRZYCHODY FINANSOWE	2 154	2 262	2 488

H.	KOSZTY FINANSOWE	18 318	19 298	21 228
I.	ZYSK (STRATA) BRUTTO (F+G-H)	-114 172	-94 523	-73 954
J.	PODATEK DOCHODOWY	1 000	1 000	1 000
K.	POZOSTAŁE OBOWIĄZKOWE ZMNIJSZENIA ZYSKU (ZWIĘKSZENIA STRATY)			
L.	ZYSK (STRATA) NETTO (I-J-K)	-115 172	-95 523	-74 954

Przychody

Przychody na rok 2022 - przychody z działalności podstawowej jednostki stanowią 90,5 % całości prognozowanych przychodów. Analogicznie jak w ubiegłych latach, głównym źródłem przychodów Szpitala w 2022 r. będą wpływy od Narodowego Funduszu Zdrowia. Przychody z przedmiotowego źródła stanowią 82,7 % ogółu przychodów Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie i 91,3 % przychodów ze sprzedaży podstawowej. W przychodach roku 2022 uwzględniono wdrożoną przez Ministerstwo Zdrowia zmianę wycen świadczeń medycznych, jaka wynika z zaakceptowanej przez Ministra rekomendacji Prezesa AOTMiT nr 65/2022 z dnia 13 lipca 2022 r., w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej (w wariancie nr 2 tj. odnośnie wzrostu najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, zmniejszenia różnic pomiędzy świadczeniodawcami w poszczególnych zakresach świadczeń, skutków inflacji oraz podwyżek dla pozostałych pracowników). Jednocześnie wzięte pod uwagę zostały możliwe do uzyskania zwiększenie „Ryczału PSZ” ze względu na spełnienie wymagań jakościowych przez Szpital.

Przychody na rok 2023 oraz 2024 zostały zaprognozowane z uwzględnieniem założenia o braku istotnej zmiany (zwiększenia bądź zmniejszenia) zakresu świadczonych usług medycznych w ujęciu ilościowym. Przychody zostały wyznaczone na podstawie skorygowanych, planowanych danych na rok 2022 (dla roku 2024 rok bazowy stanowi rok 2023) przy uwzględnieniu następujących wskaźników wzrostu:

- **8% wzrostu (średniorocznego)** - przychody ze sprzedaży do NFZ zostały założone na wyższym poziomie, z uwagi na prognozowane wynegocjowanie zwiększonego finansowania świadczeń z Narodowego Funduszu Zdrowia, zarówno w ramach tzw. ryczału jak i świadczeń odrębnie finansowanych. Powyższe założenie oparte zostało na danych historycznych dotyczących wykonania świadczeń medycznych, przy uwzględnieniu możliwości zwiększenia finansowania (wzrost wycen) również ze względu na panujące warunki rynkowe, tj. systematyczny wzrost cen dóbr i usług.
- **+7,00 mln zł** – Dodatkowy wzrost wartości kontraktu w roku 2023 oraz 2024 poprzez zapewnienie ciągłego monitorowania średniej wartości hospitalizacji sprawozdawanych w ramach świadczeń „ryczałtowych PSZ” – wskaźnik „Współczynnik wzrostu wartości hospitalizacji PSZ”.

Pozostałe przychody operacyjne na rok 2022 zostały ustalone na poziomie wynikającym z zaktualizowanego wykonania Planu Finansowego na rok 2022. W znaczącej większości wartość

pozostałych przychodów operacyjnych determinowana jest poziomem darowizn w zakresie leków (w szczególności antyretrowirusowych) oraz ujęciem w przedmiotowej pozycji środków pozyskanych z instytucji zewnętrznych na zakup sprzętu oraz aparatury medycznej. Dodatkowo wielkość pozostałych przychodów operacyjnych kształtuje wartość rezerw na ewentualne roszczenia ze strony Płatnika oraz związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi.

Pozostałe przychody operacyjne na rok 2023 oraz 2024 – w nawiązaniu do powyższego poszczególne pozycje omawianej pozycji zostały wyznaczone na podstawie skorygowanych, planowanych na rok 2022 wartości (dla 2024 rokiem bazowym był rok 2023), przy uwzględnieniu 5% wskaźnika wzrostu dla leków darowych, ustalony na podstawie trendu wzrostu otrzymywanych darowizn, głównie w związku z lekami antyretrowirusowymi.

Koszty

Koszty rodzajowe na rok 2022 – zaktualizowane wykonanie 2022 r. dla planu kosztów Szpitala przede wszystkim determinowane jest skutkami (wdrożonego przez Ministerstwo Zdrowia począwszy od 1 lipca br.), wprowadzenia podwyżek wynagrodzeń minimalnych dla zawodów medycznych oraz adekwatnego podniesienia uposażeń dla pozostałych grup zawodowych. Dodatkowo w minimalnym zakresie uwzględniono wzrost kosztów, jaki wynika z powszechnie panującej inflacji.

Koszty rodzajowe na rok 2023 oraz 2024 zostały wyznaczone na podstawie skorygowanych, planowanych na rok 2019 wartości planu (dla 2024 rokiem bazowym był rok 2023) danych przy uwzględnieniu następujących wskaźników (procentowych bądź kwotowych) wzrostu dla poszczególnych (istotnych) grup kosztów:

- **Zużycie materiałów i energii (+15%):** prognozowany jest wzrost wynikający z panującej na rynku tendencji podwyżki cen oraz przyjętych założeń dotyczących możliwości wzrostu liczby wykonywanych świadczeń. Najważniejsze grupy odpowiedzialne za wzrost przedmiotowej pozycji kosztów stanowią:
 - +19,8% - wzrost zużycia materiałów bez uwzględnienia substancji czynnych oraz przy założeniu znacznego spadku zużycia materiałów do badań diagnostycznych ze względu na ograniczenie rozprzestrzeniania się pandemii wirusa SARS-CoV-2;
 - wzrost zużycia substancji czynnych równoważny ze wzrostem przychodów w przedmiotowej pozycji (z uwagi na bezpośrednie finansowanie tych materiałów przez NFZ, wzrost w tej pozycji ma bezpośredni wpływ na wysokość założonego przychodu z tego tytułu);
- **Usługi obce** – planowany wzrost na poziomie 9 % spowodowany głównie wzrostem kosztów usług podwykonawców w zakresie usług medycznych oraz niemedyycznych.

- **Wynagrodzenia i świadczenia z nimi związane** – wzrost na poziomie 5%, jako wypadkowa wprowadzenia szeregu nowych regulacji odnośnie wynagrodzeń (wzrost minimalnego) oraz planowanej restrukturyzacji poziomu zatrudnienia.
- **Amortyzacja** - wzrost kosztów amortyzacji na podstawie przyjętych założeń dotyczących wartości nowych środków trwałych planowanych do przyjęcia do użytkowania oraz bieżącego zużycia posiadanego zasobu.

Pozostałe koszty operacyjne

Poszczególne pozycje dla 2022 roku zostały założone na poziomie wynikającym z zatwierdzonego Planu Finansowego na rok 2022. Prognozowane na lata 2023 oraz 2024 koszty uwzględniają zakładany wzrost utworzonych rezerw na ewentualne roszczenia ze strony NFZ.

5. Planowane działania wraz z koncepcją funkcjonowania Szpitala

5.3 Harmonogram działań naprawczych

Tabela 13. Działania naprawcze.

Lp.	Wskaźniki podstawowe	Definicja	Odpowiedzialny	Wartość docelowa wskaźnika	Działalność podstawowa - sprzedaż świadczeń medycznych			
					Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	
1	Stopień realizacji ryczału	Wyrażony w procentach stosunek wartości wykonanych świadczeń, w ramach umowy ryczałtowej, do wartości ryczału odpowiedniego dla danego okresu rozliczeniowego.	Kierownicy komórek działalności podstawowej	98%-100%	98%-100%	98%-100%	98%-100%	
2	Stopień realizacji świadczeń limitowanych	Wyrażony w procentach stosunek ilości/wartości udzielonych świadczeń do wysokości limitu wyznaczonego dla danej komórki działalności podstawowej.	Kierownicy komórek działalności podstawowej	100%	100%	100%	100%	
3	Maksymalizacja poziomu realizacji świadczeń nielimitowanych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur kosztochłonnych procedur	Wyrażony w procentach stosunek ilości udzielonych świadczeń nielimitowanych do ilości procedur realizowanych dotychczas dla danej komórki działalności podstawowej.	Kierownicy komórek działalności podstawowej	Powyżej 110%	>110%	>110%	>110%	

4	Współczynnik wzrostu wartości hospitalizacji PSZ	Wyrażony w procentach stosunek średniej wartości hospitalizacji w danym roku do średniej wartości hospitalizacji roku poprzedniego (dotyczy hospitalizacji sprawozdawanych w ramach ryczałtu PSZ)	Dział Rozliczeń Świadczeń Medycznych	Wzrost powyżej 3%		7 089 000,00 zł	8 224 000,00 zł
Działalność podstawowa – koszty realizacji świadczeń zdrowotnych							
5	Współczynnik kosztów materiałów medycznych, leków budżetowych oraz kosztów diagnostyki w wartości realizowanych świadczeń	Zmniejszenie o co najmniej 10 % udziału kosztów materiałów medycznych, leków budżetowych oraz kosztów diagnostyki w wartości zrealizowanych świadczeń w porównaniu do wartości z II półrocza 2022 r.	Kierownicy komórek działalności podstawowej.	10%	Nd.	10%	10%
6	Zmniejszenie kosztów materiałów i leków budżetowych oraz kosztów diagnostyki w wartości realizowanych świadczeń	Zmniejszenie o co najmniej 10 % udziału kosztów wynagrodzeń wraz pochodnymi oraz kontraktów medycznych w wartości zrealizowanych świadczeń w porównaniu do wartości z II półrocza 2022 r.	Kierownicy komórek działalności podstawowej.	10%	Nd.	10%	10%

5.4 Analiza wskaźnikowa za okres objęty Programem Naprawczym

Za okres objęty programem naprawczym poniżej zaprezentowano analizę wskaźnikową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno – finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832).

Tabela 14. Wskaźniki w okresie 2022-2024.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób liczenia	Wskaźniki planowane 2022	Wskaźniki planowane 2023	Wskaźniki planowane 2024
I Wskaźniki zyskowości					
I.1	zyskowości netto (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100 \%}{\begin{array}{l} \text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} \\ + \text{Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} \\ + \text{Pozostałe przychody operacyjne} \\ + \text{Przychody finansowe} \end{array}}$	-8,73%	-6,58%	-4,92%
I.2	zyskowości działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{Wynik z działalności operacyjnej} \times 100 \%}{\begin{array}{l} \text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} \\ + \text{Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} \\ + \text{pozostałe przychody operacyjne} \end{array}}$	-7,44%	-5,34%	-3,63%
I.3	zyskowość aktywów (%)	$\frac{\text{Wynik netto} \times 100 \%}{\text{Średni stan aktywów}}$	-6,68%	-5,85%	-4,89%
II Wskaźniki płynności					
II.1	bieżącej płynności	$\frac{\begin{array}{l} \text{Aktywa obrotowe} \\ - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług} \\ \text{o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} \\ - \text{krótkoterminowe RMK (Czynne)} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Zobowiązania krótkoterminowe} \\ - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług} \\ \text{o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} \\ + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe} \end{array}}$	0,66	0,70	0,72
II.2	szybkiej płynności	$\frac{\begin{array}{l} \text{Aktywa obrotowe} \\ - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług} \\ \text{o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} \\ - \text{krótkoterminowe RMK (Czynne)} \\ - \text{Zapasy} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Zobowiązania krótkoterminowe} \\ - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług} \\ \text{o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} \\ + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe} \end{array}}$	0,54	0,57	0,58

III Wskaźniki efektywności					
III.1	rotacja należności w dniach	Średni stan należności z tytułu dostaw u usług x liczba dni w okresie Przychody netto ze sprzedaży produktów + Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	62	64	65
III.2	rotacja zobowiązań w dniach	Średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x liczba dni w okresie Przychody netto ze sprzedaży produktów + Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	54	51	49
IV Zadłużenie					
IV.1	zadłużenie aktywów (%)	(Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania x 100% Aktywa razem	43,58%	48,15%	52,14%
IV.2	wypłacalność	Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązani Fundusz własny	1,14	1,40	1,64

Tabela 15. Punktowa ocena wartości wskaźników za lata 2022-2024

LP	max ilość punktów	Nazwa grupy wskaźników	Wskaźniki planowane 2022	Wskaźniki planowane 2023	Wskaźniki planowane 2024
I	5	wsk. zyskowności	0	0	0
	5		0	0	0
	5		0	0	0
II	12	wkaźniki płynności	4	4	4
	13		8	8	8
III	3	wskaźniki efektywności	1	1	1
	7		7	7	7
IV	10	wskaźniki zadłużenia	8	8	8
	10		6	6	6
	70	razem ilość osiągniętych punktów	34	34	34
		udział % w max ilości punktów	48,57%	48,57%	48,57%

Wyżej wymieniona klasyfikacja punktowa obrazuje utrzymanie wartości wskaźników w okresie 2022-2024, co w przeważającej mierze wynika z założonego wpływu negatywnej sytuacji gospodarczej, która rekompensowana jest planowanymi działaniami naprawczymi.

Oceniając sytuację Szpitala z perspektywy jego funkcjonowania w niesprzyjającym środowisku gospodarczym, geopolitycznym oraz dynamicznych zmian w zakresie rozprzestrzeniania się chorób

zakaźnych, tj. w kontekście czynników mających zarówno wpływ na przychody jak i koszty Jednostki, należy zauważyć:

- **Możliwość nakładania na Szpital decyzji administracyjnych** ograniczających potencjał Szpitala do wykonywania zaplanowanych świadczeń, przy jednoczesnym braku zapewnienia finansowania zdarzeń związanych z tymi decyzjami.
- **Zmiany powszechnie obowiązujących przepisów**, które podnoszą koszty funkcjonowania podmiotów (np. wynagrodzenia minimalne) bez wprowadzenia odpowiedniego mechanizmu urealnianego wyceny po stronie Płatnika.
- **Inflacja** - wzrost kosztów usług zewnętrznych oraz dostaw. Obecnie wprowadzane zmiany nakazują jednostkom sektora finansów publicznych waloryzację o wskaźnik inflacyjny wszystkich zawartych umów w ramach PZ. Niestety nie przekłada się to na możliwość podnoszenia przez podmioty lecznicze cen za udzielone świadczenia – gdyż te regulowane są centralnie i często nie są adekwatne do wzrostu kosztów.
- **Płatnik - opóźnienie w regulowaniu należności** – postępujący wzrost biurokratyzacji procesu rozliczania udzielonych świadczeń powoduje znaczne opóźnienia w płatnościach powodujący wzrost zobowiązań wymagalnych, co przekłada się na wzrost kosztów finansowych po stronie Szpitala.
- **Możliwe, kolejne obniżenie należności z NFZ** za udzielane za bieżąco świadczenia w wyniku potrąceń za zdarzenia lat ubiegłych.
- **Utrudniona możliwość finansowania większej niż realizowana ilości świadczeń** - głównie fakt, iż otrzymany ryczałt w ramach działania PSZ przewiduje bardzo ograniczoną możliwość zwiększenia finansowania.

6. Podsumowanie

Prognozowanie wyników finansowych na rok 2023 oraz 2024 oraz przeprowadzenie analizy wskaźnikowej, z uwagi na wiele czynników zmiennych dotyczących funkcjonowania Szpitala obarczone jest dużym prawdopodobieństwem błędu ze względu na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania ekonomiczne. Z punktu widzenia estymacji przychodów, brak jest możliwości wiarygodnego planowania ze względu na ciągle wprowadzane zmiany w przepisach, które regulują sposób kalkulacji „ryczałtu” lub wyceny świadczeń. Prognozowanie kosztów, głównie z uwagi na czynniki zewnętrzne w postaci: wzrostu cen surowców przekładających się na istotne pozycje kosztowe w Szpitalu (np. wyroby medyczne, energia, transport) , wzrosty cen żywności oraz wzrost wynagrodzeń wynikających z wprowadzanych ustaw obarczone są znaczną niepewnością.

W niniejszym dokumencie, w celu poprawy sytuacji Szpitala, założono maksymalizację osiąganych przychodów oraz poprawę efektywności wykorzystania zasobów, jednak uwzględniając założenia z uprzedniego akapitu, nie jest możliwe zaprognozowanie dodatniego wyniku finansowego we wszystkich okresach planistycznych. Dodatkowo negatywny wpływ na prognozowane dane, przede wszystkim ma ustalenie wycen przez monopolistycznego Płatnika, które w niepełni uwzględniają ciągle rosnących kosztów udzielanych świadczeń. Pomimo podejmowanych przez Szpital działań, koszt amortyzacji budynku NSSU oraz wyposażenia w nim zainstalowanego (zakupionego za środki własne lub otrzymanego nieodpłatnie przez organ tworzący) nie może być sfinansowany z udzielonych świadczeń. Zaproponowane działania naprawcze, swoim oddziaływaniem odniosłyby znacznie większy skutek, w przypadku mniejszego oddziaływania negatywnych czynników zewnętrznych. W związku z powyższym założone działania mają przyczynić się do poprawy płynności finansowej oraz przywrócić zdolność Szpitala do odtwarzania zasobów na poziomie finansowania odpowiadającego wydatkom własnym (zakłada się utrzymanie dotychczasowego poziomu dofinansowania inwestycji).

DYREKTOR
Szpitala Uniwersyteckiego
w Krakowie
mgr Marcin Jędrychowski